

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЮДЖЕТНА І КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА

для студентів

спеціальності

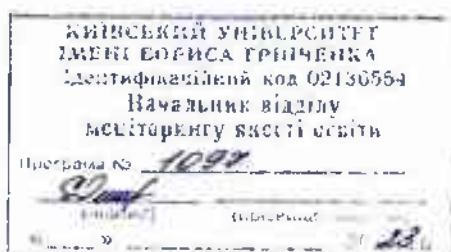
072 Фінанси, банківська справа
та страхування

освітньо-професійної програми

Фінанси і кредит

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник: Швед Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Швед Тетяна Володимирівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 30 » серпня 2023 року № 1

Голова циклової комісії Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Продовжено:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	42	42
Модульний контроль	6	6
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42	12
Підготовка до екзамену	-	30
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Бюджетна і казначейська система» є вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство та формування у студентів компетентностей щодо побудови і функціонування казначейської системи України в рамках бюджетної політики держави.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Бюджетна і казначейська система» є:

- формування теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету і форм фінансування видатків;
- оволодіння методикою визначення обсягів бюджетних видатків;
- формування знань з питань державного кредиту, бюджетного устрою, побудови бюджетної системи;
- формування цілісної системи знань про казначейську систему виконання державного бюджету та особливості функціонування державних фінансів в сучасних умовах;
- вивчення сутності, методів, правил і механізмів виконання бюджету, організації діяльності Державного казначейства України, а також органів, що контролюють бюджетний процес.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності**:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-4	Володіння методологічною базою спостереження, ідентифікації, класифікації, аналізу, синтезу в професійній діяльності	1 - 20
ФК-5	Здатність аналізувати і оцінювати ефективність державної фінансової політики та міжбюджетних відносин	1- -10, 13 - 16
ФК-7	Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України	1 – 20
ФК-9	Здатність до аналізу підходів щодо організації бухгалтерського обліку в установах різних організаційно-правових форм господарювання	1 – 20
ФК-13	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування	1 – 20
<i>Предметні компетентності</i>		
	готовність використовувати понятійно-категоріальний апарат з бюджетної і казначейської	1 - 20

	системи	
	готовність вивчати та здатність аналізувати законодавчі, нормативні та інструктивні документи з питань планування та регулювання бюджетної і казначейської системи	1 – 20
	демонструвати вміння здійснювати фінансування передбачених та непередбачених видатків	4, 16
	демонструвати вміння оцінювати та аналізувати бюджетну політику	1, 2
	демонструвати вміння використовувати професійно-профільовані знання та навички при фінансуванні державного бюджету України, обслуговуванні боргових зобов'язань державного бюджету України, плануванні та контролі бюджету, управлінні державним боргом	3, 6, 10, 19
	готовність оцінювати стан, проблеми та перспективи розвитку бюджетної системи України	1, 2
	виконувати необхідні розрахунки бюджетних доходів і витрат на всіх рівнях бюджетної системи	3, 4, 7, 8
	вміння складати проекти кошторисів бюджетних установ та пояснювальну записку до звіту про виконання відповідного бюджету	4, 7, 10,
	вміння знаходити резерви додаткових надходжень і економії витрат відповідного бюджету	15 - 17
	володіння методиками опрацювання наукової інформації з системи Державного казначейства	11 - 20
	вміння контролювати правильність зарахування і перерахування коштів за відповідними кодами бюджетної класифікації	17, 18

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

- знає методичні основи складу і структури фінансової системи (ПРН-2);
- знає механізм функціонування фінансової системи держави в сучасних економічних умовах (ПРН-3);
- знає склад, структуру і класифікацію бюджету як об'єкта управління (ПРН-4);
- вміє визначати та оцінювати порядок формування доходів та фінансування видатків бюджетів (ПРН-5);
- здатний аналізувати бюджетний дефіцит та методи його фінансування (ПРН-7);
- здатний характеризувати державний борг та механізм його обслуговування (ПРН-8);

- застосовує компетентності, набуті при вивченні спеціалізованих фахових дисциплін, в процесі розв’язання практичних задач (ПРН-19);
- знає механізми формування і планування бюджетів різних рівнів та механізм функціонування міжбюджетних відносин;
- вміє оцінювати стан, проблеми та перспективи розвитку бюджетної системи України;
- аналізує законодавчі, нормативні та інструктивні документи з питань планування та регулювання бюджетної системи;
- оцінює та аналізує напрями реформування бюджетної системи;
- знає систему доходів і видатків бюджету.
- оцінює порядок формування доходів та фінансування видатків бюджету;
- володіє методами бюджетного планування, прогнозування і контролю у бюджетних установах;
- володіє методикою розробки та виконання Державного та місцевих бюджетів, управлінськими рішеннями в діяльності бюджетних установ;
- складає проекти кошторисів бюджетних установ та пояснювальну записку до звіту про виконання відповідного бюджету;
- знаходить резерви додаткових надходжень і економії витрат відповідного бюджету. володіє і використовує базовий понятійно-категоріальний апарат з казначейської справи;
- демонструє основні базові знання про казначейство України;
- володіє методиками опрацювання наукової інформації з системи Державного казначейства;
- контролює правильність зарахування і перерахування коштів за відповідними кодами бюджетної класифікації;
- демонструє знання правових основ і законодавства України у сфері державного бюджету;
- розуміє і оцінює основні проблеми формування і виконання державного бюджету.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
			Аудиторна:						
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
<i>Змістовий модуль 1. Роль бюджетної системи для розвитку економіки держави в умовах воєнного стану</i>									
1	Засади бюджетного устрою	6	2	2	-	-	-	9	
2	Склад і структура бюджетної системи України	6	2	2	-	-	-		
3	Система доходів бюджету	6	2	2	-	-	-		
4	Система видатків бюджету	7	2	2	-	-	-		
	Модульна контрольна робота	2							
	Разом за змістовим модулем 1	27	8	8	-	-	-	9	
<i>Змістовий модуль 2. Доходи та видатки бюджетної системи в умовах воєнного стану</i>									
5	Фінансування державного бюджету України	9	4	2	-	-	-	9	
6	Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України	7	2	2	-	-	-		
7	Доходи і видатки місцевих бюджетів України	7	2	2	-	-	-		
	Модульна контрольна робота	2							
	Разом за змістовим модулем 2	25	8	6	-	-	-	9	
<i>Змістовий модуль 3. Планування і контроль бюджету в умовах воєнного стану</i>									
8	Бюджети місцевого самоврядування	7	2	2	-	-	-	9	
9	Міжбюджетні взаємовідносини	7	2	2	-	-	-		
10	Бюджетне планування і контроль	7	2	2	-	-	-		
	Модульна контрольна робота	2							
	Разом за змістовим модулем 3	23	6	6	-	-	-	9	

<i>Змістовий модуль 4. Система Державного казначейства України</i>								
11	Історія виникнення та розвитку державного казначейства України	7	2	2	-	-	-	9
12	Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	4	2	-	-	-	-	
13	Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	6	2	2	-	-	-	
14	Платіжна система виконання бюджетів	6	2	2	-	-	-	
	Модульна контрольна робота	2						
	Разом за змістовим модулем 4	25	8	6	-	-	-	9
<i>Змістовий модуль 5. Казначейське обслуговування і виконання бюджетів</i>								
15	Обслуговування державного бюджету за доходами	7	2	2	-	-	-	9
16	Обслуговування державного бюджету за видатками	7	2	2	-	-	-	
17	Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів	7	2	2	-	-	-	
	Модульна контрольна робота	2						
	Разом за змістовим модулем 5	23	6	6	-	-	-	9
<i>Змістовий модуль 6. Облік, звітність і контроль виконання бюджетів</i>								
18	Облік і звітність виконання бюджетів	11	4	4				9
19	Управління державним боргом	7	2	2				
20	Міжнародний досвід функціонування інституту казначейства	7	2	2				
	Модульна контрольна робота	2						
	Разом за змістовим модулем 6	27	8	8	-	-	-	9
	Підготовка до екзамену	30						
	Разом	180*	44	40	-	-	-	54

* з урахуванням модульних контрольних робіт (12 год) та підготовки до проведення семестрового контролю (30 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Роль бюджетної системи для розвитку економіки держави в умовах воєнного стану

Тема 1. Засади бюджетного устрою

Економічна природа та сутність бюджету. Генезис бюджету. Основні характеристики бюджетних відносин. Бюджет як економічна категорія. Визначення бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Функції, що характеризують сутність бюджету як економічної категорії. Призначення та роль бюджету. Економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного зростання, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів. Бюджетна політика як складова фінансової політики. Призначення та структура бюджетного механізму.

Ключові слова: бюджет, ВВП, розподільча та контролююча функції, фактори впливу на бюджет, бюджетний механізм, нормативи, резерви, ліміти, бюджетний устрій, принципи бюджетного устрою.

Література: [1, 3, 9, 12].

Тема 2. Склад і структура бюджетної системи України

Правовий характер бюджету. Розподіл бюджетних повноважень між центральними та місцевими органами державної влади. Бюджет як розпис доходів і видатків. Організаційна структура доходів бюджету. Розподіл видатків між бюджетами різних рівнів бюджетної системи. Поняття бюджетної класифікації. Визначення бюджетної класифікації, її організаційна роль, юридичне значення та структура. Бюджетне планування та прогнозування. Бюджетне планування та прогнозування: функції, принципи організації, методи та завдання. Загальний та спеціальний фонди бюджету. Поняття загального та спеціального фондів бюджету, їх склад та структура.

Ключові слова: бюджетна система, державний бюджет України, податкові та неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом, трансферти, бюджетне планування, бюджетний процес.

Література: [1, 3, 9, 12].

Тема 3. Система доходів бюджету.

Економічна сутність і класифікація доходів бюджету. Класифікація бюджетних доходів за різними критеріями. Розділи бюджетної класифікації доходів бюджету. Склад і джерела доходів Державного бюджету. Склад та джерела доходів Державного бюджету згідно з Бюджетним кодексом. Доходи загального та спеціального фондів. Доходи місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Поточний бюджет та бюджет розвитку. Доходи місцевих бюджетів, що враховуються та не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів. Роль податкової системи у формуванні бюджетних доходів.

Ключові слова: доходи Державного бюджету, методи централізації грошових коштів, загальнодержавні податки і збори, ПДВ, ППП, акцизний збір, мито, доходи місцевих бюджетів.

Література: [1, 3, 7, 12].

Тема 4. Система видатків бюджету

Економічна сутність видатків бюджету. Поняття видатків бюджету. Класифікація видатків бюджету. Видатки Державного бюджету. Сутність видатків державного бюджету. Склад і структура видатків державного бюджету України. Класифікація видатків бюджету. Видатки місцевих бюджетів. Сутність видатків місцевих бюджетів, їх склад. Окремі напрямки видатків місцевих бюджетів та їх специфічність. Система бюджетного фінансування. Складові системи бюджетного фінансування (принципи, форми, методи). Головні розпорядники бюджетних коштів. Шляхи вдосконалення діючих форм бюджетного фінансування.

Ключові слова: видатки бюджету, класифікація видатків бюджету, видатки місцевих бюджетів, бюджетне фінансування, кошторисне фінансування, бюджетне інвестування, субсидія, державна дотація, субвенція.

Література: [2, 5, 7, 8].

Змістовий модуль 2. Доходи та видатки бюджетної системи в умовах воєнного стану

Тема 5. Фінансування державного бюджету України

Стан бюджету: рівновага доходів і видатків, бюджетний надлишок, бюджетний дефіцит. Бюджетний дефіцит: суть, види та причини виникнення. Джерела фінансування та заходи щодо подолання дефіциту бюджету в Україні. Економічна суть і роль державного кредиту як специфічної форми фінансових відносин. Форми державного кредиту. Суб'єкти державного кредиту, їх класифікація. Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація видів державних позик. Види державних цінних паперів. Взаємозв'язок дефіциту бюджету і державного боргу.

Ключові слова: рівновага доходів і видатків, дефіцит, профіцит, державний борг, конверсія, консолідація, відтермінування погашення, уніфікація, анулювання боргу, державний кредит.

Література: [1, 3, 6, 7, 12].

Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України.

Державний борг, його структура. Проблеми державного боргу, його межі і порядок обслуговування Економічні та соціальні наслідки державного боргу. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу. Управління державним боргом. Методи управління державним боргом. Політика реструктуризації державного боргу. Платоспроможність держави у погашенні боргів і виплаті доходу.

Ключові слова: державний борг, боргові зобов'язання, управління державним боргом, прямі боргові зобов'язання, умовні (гарантовані) боргові зобов'язання, боргова криза, обслуговування державного боргу, управління державним боргом.

Література: [2, 5, 7, 9, 11].

Тема 7. Доходи і видатки місцевих бюджетів України

Доходи місцевих бюджетів, їх суть та джерела формування. Власні та закріплені доходи місцевих бюджетів. Напрями зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів, їх суть та значення. Видатки, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів та не враховуються.

Ключові слова: місцеві бюджети, власні доходи, закріплені доходи, регульовані доходи.

Література: [1, 6, 9, 10, 12].

Змістовий модуль 3. Планування і контроль бюджету в умовах воєнного стану

Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування

Місцеве самоврядування, система, принципи побудови. Організаційна, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування. Бюджет місцевого самоврядування. Доходи і видатки бюджету місцевого самоврядування. Збалансування доходів і видатків бюджету місцевого самоврядування.

Ключові слова: місцеве самоврядування в Україні, принципи і система місцевого самоврядування, місцева державна адміністрація.

Література: [3, 6, 8, 9, 12].

Тема 9. Міжбюджетні взаємовідносини

Міжбюджетні відносини в Україні: суть та мета. Сутність та стан фінансового вирівнювання. Бюджетне регулювання: його цілі та методи. Міжбюджетні трансферти та їх види. Порядок формування міжбюджетних трансфертів відповідно до положень Бюджетного кодексу України. Бюджетне регулювання, його суть та методи.

Ключові слова: міжбюджетні відносини, бюджетне субсидювання, вилучення коштів, бюджетні позички, дотація вирівнювання, субвенція.

Література: [2, 3, 7, 10, 11].

Тема 10. Бюджетне планування і контроль

Зміст, принципи, завдання бюджетного планування. Соціальний захист як складова соціальних гарантій населенню. Види державної допомоги сім'ям з дітьми та державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям, порядок їх призначення та виплати. Порядок складання, розгляду та затвердження державного і місцевих бюджетів. Організація виконання бюджетів.

Ключові слова: бюджетне планування, принципи бюджетного планування, зведене бюджетне планування, територіальне бюджетне планування, адресне бюджетне планування, методи планування, бюджетний контроль, ревізія, аудит адміністративної діяльності.

Література: [1, 3, 5, 8, 10].

Змістовий модуль 4. Система Державного казначейства України

Тема 11. Історія виникнення та розвитку державного казначейства України

Історія виникнення поняття «казна». Суть та еволюція основ казначейства. Казна в широкому та вузькому розумінні. Моделі касового виконання бюджетів. Історичні функції казначейства.

Суть і необхідність створення Державного казначейства України. Історія створення Державного казначейства України: основні етапи розвитку та перспективні напрямки реформування.

Ключові слова: казна, казначейство, розвиток казначейської справи, реформування казначейської системи.

Література: [4; 10; 11].

Тема 12. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні

Державне казначейство України – повноважний учасник бюджетного процесу. Бюджетний кодекс України – законодавчий акт, що регламентує відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про їх виконання, а також контролю за виконанням Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Положення про Державне казначейство України: завдання, права, функції органів Державного казначейства.

Ключові слова: Державне казначейство України, Бюджетний кодекс України, Державний бюджет України, Державне казначейство України.

Література: [4; 10; 11].

Тема 13. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України

Структура Державного казначейства України. Основні завдання, права та функції органів Державного казначейства. Порядок призначення та звільнення з посади Голови Державного казначейства України, начальників територіальних органів Державного казначейства.

Територіальні органи Державного казначейства. Структура Головного управління Державного казначейства. Основні завдання і функції управлінь Державного казначейства.

Бюджетні повноваження органів Державного казначейства в процесі касового виконання бюджетів за доходами та видатками.

Ключові слова: структура Державного казначейства України, Голова Державного казначейства України, територіальні органи Державного казначейства, управління Державного казначейства.

Література: [2, 4; 10; 11].

Тема 14. Платіжна система виконання бюджетів

Суть національної платіжної системи. Елементи платіжної системи виконання бюджету. Сутність єдиного казначейського рахунка. Призначення, можливості функціонування та структура єдиного казначейського рахунка. Принципи, норми та правила проходження платежів. Касовий принцип виконання бюджетів.

Загальна характеристика рахунків, що відкриваються в органах Державного казначейства. Реєстраційні рахунки розпорядників бюджетних коштів, їх сутність, порядок відкриття. Документи, які подають до органів Державного казначейства розпорядники бюджетних коштів.

Укладання договорів з розпорядниками бюджетних коштів. Права та обов'язки сторін під час укладання договору.

Ключові слова: національна платіжна система, система виконання бюджету, єдиний казначейський рахунок, розпорядники бюджетних коштів.

Література: [4; 10; 11; 14].

Змістовий модуль 5. Казначейське обслуговування і виконання бюджетів

Тема 15. Обслуговування державного бюджету за доходами

Загальна характеристика доходів. Загальний та спеціальний фонд державного та місцевих бюджетів. Основні джерела державних доходів. Склад і структура доходів Державного бюджету України, місцевих бюджетів.

Функції державного казначейства в процесі касового виконання державного бюджету.

Облік доходів державного бюджету. Рахунки для зарахування платежів. Організація роботи та операції по зарахуванню платежів. Облік податків, зборів (обов'язкових платежів). Порядок розподілу коштів тимчасово віднесених до доходів Державного бюджету.

Облік доходів, що розподіляються між бюджетами: державним та місцевими.

Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за доходами та перерахування міжбюджетних трансфертів.

Ключові слова: джерела державних доходів, фонди бюджетів, доходи Державного бюджету, розподіл доходів між бюджетами, бюджетний трансфер.

Література: [4; 10; 11; 12].

Тема 16. Обслуговування державного бюджету за видатками

Здійснення касового виконання державного бюджету за видатками органами Державного казначейства. Головні та нижчестоящі розпорядники коштів. Порядок доведення даних про територіальне розташування мережі установ, обсягів асигнувань відповідно до кошторисів видатків та доведення лімітів видатків.

Оплата рахунків та видача готівки розпорядникам бюджетних коштів. Моделі касового виконання бюджету. Функції банків при казначейській формі виконання бюджету.

Суть, порядок реалізації та реєстрація зобов'язань розпорядників коштів.

Проведення операцій примусового списання коштів за платіжними вимогами з реєстраційних рахунків.

Відмови в реєстрації зобов'язань та здійсненні видатків розпорядників бюджетних коштів.

Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за видатками.

Ключові слова: видатки державного бюджету, касове виконання державного бюджету, кошторис видатків, ліміт видатків.

Література: [4; 10; 11; 14].

Тема 17. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів

Склад та структура місцевих бюджетів. Міжбюджетні відносини та їх регулювання. Міжбюджетне фінансування. Складання, розгляд, затвердження та виконання місцевих бюджетів. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні. Виконання місцевих бюджетів органами державного казначейства.

Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за доходами та видатками.

Оформлення змін, що виникають у процесі виконання місцевих бюджетів. Перерахування міжбюджетних трансфертів. Операції по взаємних рахунках. Облік, складання звітності про виконання місцевих бюджетів.

Порядок зарахування коштів до державних цільових фондів. Порядок проходження коштів державних цільових фондів.

Ключові слова: місцеві бюджети, міжбюджетне фінансування, бюджетний процес на місцевому рівні, зміни виконання бюджету, державні цільові фонди, кошти державних цільових фондів.

Література: [4; 10; 11; 13].

Змістовий модуль 6. Облік, звітність і контроль виконання бюджетів

Тема 18. Облік і звітність виконання бюджетів

Облікова політика Державного казначейства. Система бухгалтерського обліку виконання бюджетів. Економічна суть та функції бюджетного обліку. Організація обліку в органах казначейства.

Синтетичний та аналітичний облік. Регістри бухгалтерського обліку.

План рахунків як засіб реєстрації в обліку операцій. Структура плану рахунків та їх характеристика. Рахунки бухгалтерського, бюджетного та управлінського обліку.

Інформаційна база для складання звіту про виконання державного бюджету та місцевих бюджетів. Оперативна та річна звітність про виконання бюджетів. Порядок та строки подання звітів органами Державного казначейства.

Характеристика звітності про виконання бюджетів. Порядок складання та затвердження річного звіту про касове виконання державного бюджету по доходах та видатках.

Ключові слова: облікова політика Казначейства, облік виконання бюджетів, план рахунків, звіт про виконання бюджету,

Література: [4; 10; 11].

Тема 19. Управління державним боргом

Сутність управління державним боргом. Класифікація боргу. Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій. Міжнародний валютний фонд.

Група Світового банку. Європейський банк реконструкції та розвитку. Державні кредити, отримані від зарубіжних країн і зарубіжних приватних банків.

Заборгованість держави за емітованими цінними паперами. Правові засади та напрями управління державним боргом. Розробка стратегії та боргової політики держави. Функції Державного казначейства щодо управління та обслуговування державного внутрішнього та зовнішнього боргу. Погашення боргу.

Ключові слова: державний борг, управління державним боргом, Міжнародний валютний фонд, погашення державного боргу.

Література: [4; 10; 11; 14].

Тема 20. Міжнародний досвід функціонування інституту казначейства

Світовий досвід розвитку казначейської справи. Особливості формування і функціонування казначейств економічно розвинутих країн. Системи автоматизованого управління муніципальними коштами. Роль казначейства у виконанні бюджетів зарубіжних країн. Міжнародні організації казначейських служб.

Казначейська система США. Особливості формування казначейської системи. Розподіл бюджетних повноважень. Функції і завдання державного казначейства.

Державне казначейство Франції. структура і принципи побудови казначейства. Функції казначейства і казначейські операції. Рахунки казначейства.

Державне казначейство Великої Британії. Особливості формування і функціонування казначейської системи. Функції і повноваження державного казначейства.

Ключові слова: казначейські системи зарубіжних країн, Міжнародні організації казначейських служб, казначейська система США, казначейська система Франції, казначейська система Великої Британії.

Література: [4; 10; 11].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень

Семінарське заняття оцінюється за 10-бальною шкалою.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	-	58	-	47	-	56	-	47	-	56	-	58
Максимальна кількість балів: 322													
Розрахунок коефіцієнта: $322 / 60 = 5,3$													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Виконання самостійної роботи включає вирішення 20 тестових завдань з кожної вивченої теми. Кожне питання оцінюється в 0,25 балів. Тестові завдання розроблені за наступними темами:

Тема 1. Засади бюджетного устрою.

Тема 2. Склад і структура бюджетної системи України.

Тема 3. Система доходів бюджету.

Тема 4. Система видатків бюджету.

Тема 5. Фінансування державного бюджету України.

Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України.

Тема 7. Доходи і видатки місцевих бюджетів України.

Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування.

Тема 9. Міжбюджетні взаємовідносини.

Тема 10. Бюджетне планування і контроль.

Тема 11. Історія виникнення та розвитку державного казначейства України.

Тема 12. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні.

Тема 13. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України.

Тема 14. Платіжна система виконання бюджетів.

Тема 15. Обслуговування державного бюджету за доходами.

Тема 16. Обслуговування державного бюджету за видатками.

Тема 17. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів.

Тема 18. Облік і звітність виконання бюджетів.

Тема 19. Управління державним боргом.

Тема 20. Міжнародний досвід функціонування інституту казначейства.

Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для визначення успішності навчання проводиться модульна контрольна робота, яка оцінюється за 25 бальною шкалою.

Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з урахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті».

Завдання модульних контрольних робіт у своїй сукупності охоплюють усі теми модуля.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як екзамен.

Максимальна кількість балів – 40.

Розподіл балів: 20 балів за тестові питання; 20 балів за вирішення задачі.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Державний бюджет як економічна категорія.
2. Роль і місце бюджету в системі фінансових планів.
3. Склад і структура доходів і видатків бюджету, фактори, що впливають на них.
4. Поняття поточного бюджету і бюджету розвитку місцевих бюджетів.
5. Бюджетний процес та його учасники.
6. Бюджетне планування: завдання, принципи і методи.
7. Стан бюджету: рівновага доходів і видатків; бюджетний надлишок; бюджетний дефіцит.
8. Бюджетний дефіцит: визначення, причини виникнення, джерела фінансування, наслідки.
9. Роль і місце бюджету в фінансово-кредитному механізмі.
10. Бюджет в системі фінансового забезпечення потреб соціально-економічного розвитку.
11. Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи; структура бюджетної системи України.
12. Принципи бюджетної системи України.
13. Поняття міжбюджетних відносин; мета регулювання міжбюджетних відносин.
14. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України.
15. Державне казначейство України. Історичні умови започаткування казначейства.
16. Суть та необхідність створення Державного казначейства: передумови та етапи.
17. Правові засади діяльності Державного казначейства в Україні.
18. Бюджетні повноваження Державного казначейства України.
19. Структура, завдання, права, функції органів Державного казначейства України.
20. Територіальні органи Державного казначейства України.
21. Порядок взаємодії органів Державного казначейства з податковими, митними та фінансовими органами.
22. Казначейський досвід зарубіжних країн.
23. Платіжна система виконання державного бюджету України: суть, основні вимоги, класифікація.
24. Суть, призначення та структура Єдиного казначейського рахунку.

25. Рахунки, що відкриваються в органах Державного казначейства: суть, порядок відкриття.

26. Договір на казначейське обслуговування розпорядника коштів бюджету.

27. Ознаки кодування та аналітичні параметри рахунків.

28. Вимоги до нормативно-довідкових матеріалів і документів під час автоматизованого опрацювання інформації.

29. Система забезпечення інформаційного комплексу засобами зв'язку.

30. Захист фінансової інформації у казначейському виконанні бюджетів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Бюджетна в казначейська система»

Разом: 180 год., лекції – 44 год., семінарські – 40 год., самостійна робота – 54 год., модульний контроль – 12 год, підготовка до складання екзамену – 30 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Роль бюджетної системи для розвитку економіки держави в умовах воєнного стану	58 балів	Тема 1. Засади бюджетного устрою	Тема 1. Засади бюджетного устрою	5 балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Склад і структура бюджетної системи України	Тема 2. Склад і структура бюджетної системи України		
			Тема 3. Система доходів бюджету	Тема 3. Система доходів бюджету		
			Тема 4. Система видатків бюджету	Тема 4. Система видатків бюджету		
Змістовий модуль II	Доходи та видатки бюджетної системи в умовах воєнного стану	47 балів	Тема 5. Фінансування державного бюджету України	Тема 5. Фінансування державного бюджету України	5 балів	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України	Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань державного бюджету України		
			Тема 7. Доходи і видатки місцевих бюджетів України	Тема 7. Доходи і видатки місцевих бюджетів України		
Змістовий модуль III	Планування і контроль бюджету в умовах воєнного стану	56 балів	Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування	Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування	5 балів	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 9. Міжбюджетні взаємовідносини.	Тема 9. Міжбюджетні взаємовідносини.		
			Тема 10. Бюджетне планування і контроль	Тема 10. Бюджетне планування і контроль		

Модулі	Назва модуля	Кількість балів	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовий модуль IV	Роль бюджетної системи для розвитку економіки держави.	47 балів	Тема 11. Історія виникнення та розвитку державного казначейства України	Тема 11. Історія виникнення та розвитку державного казначейства України	5 балів	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
			Тема 12. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні			
			Тема 13. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	Тема 13. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України		
			Тема 14. Платіжна система виконання бюджетів	Тема 14. Платіжна система виконання бюджетів		
Змістовий модуль V	Доходи та видатки бюджетної системи.	56 балів	Тема 15. Обслуговування державного бюджету за доходами	Тема 15. Обслуговування державного бюджету за доходами	5 балів	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)
			Тема 16. Обслуговування державного бюджету за видатками	Тема 16. Обслуговування державного бюджету за видатками		
			Тема 17. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів	Тема 17. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів та позабюджетних фондів		
Змістовий модуль VI	Планування і контроль бюджету.	58 балів	Тема 18. Облік і звітність виконання бюджетів	Тема 18. Облік і звітність виконання бюджетів	5 балів	Модульна контрольна робота 6 (25 балів)
			Тема 19. Управління державним боргом	Тема 19. Управління державним боргом		
			Тема 20. Міжнародний досвід функціонування інституту казначейства	Тема 20. Міжнародний досвід функціонування інституту казначейства		

8. Рекомендована література

Базова

1. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Дем'янишин В. Г., Кириленко О. П., Лободіна З. М. Бюджетна система : підруч. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.

3. Кириленко О.П., Гринчишин П.С., Лободіна З.М. Казначейська система : підруч. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 363 с.

4. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.

Додаткова

5. Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Стасишин А.В., Круглякова В.В. Бюджетний менеджмент : навч. посіб. Л. : Видавництво «Магнолія», 2021. 511 с.

6. Галушка Є.О., Охрімовський О.В., Гончарук Я.М. Казначейська справа : підруч. Львів : Магнолія 2006, 2018. 580 с.

7. Качула С. В., Павлова Г. Є., Лисяк Л. В., Добровольська О.В., Катан Л. І. Бюджетна система України : навч. посіб. в схемах і таблицях. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.

8. Климаш Н.І., Багацька К.В., Дем'яненко Н.І. Бюджетна система: Навч. посіб. За ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2014. 296 с.

9. Попова Л.М., Попова С. М., Успенко В.І. Казначейська справа : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2011. 164 с.

10. Проць Н. Бюджетна система: навч. посіб.; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Каф. фінансів, банк. справи та страхування. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 267 с.

11. Старостенко Г.Г., Булгаков Ю.В. Бюджетна система : Навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2006. 240 с.

12. Стоян В. І., Даневич О. С., Мац М. Й. Казначейська система : підруч. За заг. ред. А. І. Крисоватого ; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет. 3-е вид., змін. й доп. К. : Центр учбової літератури, 2014. 868 с.

13. Чала Н.Д., Лазоренко Л.В. Бюджетна система : Навч. посіб. К. : Знання, 2010. 223 с.

14. Юшко С.В. Бюджетна система : підруч. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 377 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Державна казначейська служба України. URL : <http://www.treasury.gov.ua>.

3. Державна фіскальна служба України. URL : <https://tax.gov.ua/>

4. Міністерство фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

5. Національний банк України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.